

BEROEPSFISCALITEIT

Beroepsfiscaliteit

Beroepsinkomen en -uitgaven
artikelsgewijs toegelicht

Philippe BIELEN, Michiel CASSIERS
en Méhdi ZAGHEDEN (eds.)

INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

De materie in dit boek is bijgewerkt tot december 2020.

Beroepsfiscaliteit

Beroepsinkomsten en -uitgaven artikelsgewijs toegelicht

Philippe Bielen, Michiel Cassiers en Méhdi Zagheden (eds.)

© 2021 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1335-3

D/2021/7849/89

NUR 826

Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV

Lay-out: Crius Group, Hulshout

Omslagontwerp: Danny Juchtmans / www.dsigngraphics.be

Omslagillustratie: faithie – Shutterstock

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.stradalex.com en www.jurisquare.be.

WOORD VOORAF

Met bijzonder genoegen stel ik aan het publiek het boek voor, dat een ploeg van deskundige auteurs heeft gewijd aan de beroepsfiscaliteit van natuurlijke personen, met soms een uitloper naar vennootschappen. Het boek is een artikelsgewijze commentaar op de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 in verband met de grondslag van, hoofdzakelijk, de personenbelasting. Die belasting bestaat al sinds 1962 en gaat in haar kern eigenlijk terug op de wetgeving van 1919, die de inkomstenbelasting op het werkelijke inkomen heeft ingevoerd. Men kan het als merkwaardig bestempelen dat een belasting die al zo lang bestaat en, wat de grondslag betreft, in haar wezenskenmerken en basisprincipes nog altijd dezelfde is, nog steeds aanleiding blijft geven tot zoveel betwistingen. Ongetwijfeld zullen de voortdurende detailwijzigingen die de wetgever eraan blijft aanbrengen, daar niet vreemd aan zijn. Maar dat principes nog zo vaak worden aangevochten en in het gedrang worden gebracht, mag toch wel verwondering wekken.

Ik denk hierbij in het bijzonder aan de principes van de aftrek van beroepskosten. Het basisbeginsel dat de wetgever reeds in 1919 heeft ingevoerd, is elementair: alle kosten die op het beroepsinkomen drukken, moeten daarvan worden afgetrokken alvorens inkomstenbelasting wordt geheven. Met de hoge tarieven die de wetgever altijd heeft gehanteerd, is een belasting op bruto-inkomsten inderdaad ondenkbaar. De formulering die de wetgever van in 1919 gebruikt heeft, is gebrekkig. Hij had en heeft het over kosten die worden gedaan of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden. Taalkundig wijst het woordje 'om' op een intentioneel element. Maar dat is nooit de bedoeling van de wetgever geweest. Ook onvrijwillige kosten zijn aftrekbaar. Vandaar dat mijn *ancien patron* CLAEYS BOUUAERT al meer dan 60 jaar geleden benadrukte dat de aftrekbaarheid van beroepskosten geen intentioneel element vereist, maar dat het volstaat dat de kosten hun historische oorzaak in de uitoefening van de beroepswerkzaamheid vinden. En wat zien we nu de laatste jaren? Men blijkt dat uitgangspunt vergeten te zijn of misschien wel nooit gekend te hebben. Vele auteurs en ook de rechtspraak zijn een onderscheid gaan maken tussen een finaliteitscriterium en een oorzaakelijkheidscriterium en stellen dat het eerste volstaat om de aftrekbaarheid van kosten te verantwoorden. Dat lijkt mij compleet artificieel. Als men rekening houdt met de inzichten van CLAEYS BOUUAERT, die gewoon tot doel hadden de wet op een correcte manier te interpreteren en niet tot onbedoelde oplossingen te komen, zet deze nieuwe zienswijze de zaken op hun kop. Wanneer men te maken heeft

met vrijwillige kosten die aantoonbaar gedaan of gedragen zijn met de bedoeling belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden, staat meteen vast dat die kosten hun oorzaak vinden in de uitoefening van de beroepswerkzaamheid.

Ik denk aan recente rechtspraak van het Hof van Cassatie over de vraag of de aankoopprijs van voorraden een beroepskost uitmaakt, en waarover het Hof met een tussenpoos van zowat drie jaar warm en koud heeft geblazen. Het antwoord op die vraag staat nochtans letterlijk te lezen in de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 29 oktober 1919: het gaat wel degelijk om een beroepskost.

De auteurs behandelen al deze en dergelijke hete hangijzers op een adequate en wetenschappelijk verantwoorde wijze, zij het telkens kort. Bondigheid is uiteraard onvermijdelijk, wil men de omvang van een artikelsgewijze commentaar binnen de perken van de redelijkheid houden en niet laten uitgroeien tot een onbetaalbare reeks van boekwerken. De auteurs hebben een goed evenwicht gevonden. De verwijzing naar rechtspraak en verdere literatuur maakt het de lezer gemakkelijk om doelgericht en zonder veel eigen opzoekingswerk alle relevante bronnen te vinden.

Dit lijkt mij de voornaamste kwaliteit van dit boek te zijn. De ultieme oplossing van de recent opgedoken problemen zal men er niet in vinden. Dat kan ook niet. Maar de oplossingsgegevens zal men er wel in vinden. En uiteindelijk moet elke fiscale jurist of consulent zelf in elk dossier dat hij behandelt, een bevredigende oplossing voor deze problemen vinden en bepleiten. Daar zal dit boek ongetwijfeld bij helpen.

Em. prof. dr. S. VAN CROMBRUGGE

INHOUD

Woord vooraf..... V

WETBOEK 10 APRIL 1992 VAN DE INKOMSTENBELASTINGEN
(BS, 30 JULI 1992)..... 1

AFDELING IV. – BEROEPSINKOMEN

ONDERAFDELING 1. – BELASTBARE INKOMSTEN

A.	ALGEMEEN	
	Artikel 23	Thomas DE JONCKHEERE 3
B.	WINST	
	Artikel 24	Thomas DE JONCKHEERE 9
	Artikel 25	Thomas DE JONCKHEERE 12
	Artikel 25/1	Thomas DE JONCKHEERE 17
	Artikel 26	Thomas DE JONCKHEERE 19
C.	BATEN	
	Artikel 27	Thomas DE JONCKHEERE 23
	Artikel 27/1	Thomas DE JONCKHEERE 26
D.	WINST EN BATEN VAN EEN VORIGE BEROEPSWERKZAAMHEID	
	Artikel 28	Thomas DE JONCKHEERE 27
E.	VENNOOTSCHAPPEN OF VERENIGINGEN ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID	
	Artikel 29	Thomas DE JONCKHEERE 30
F.	BEZOLDIGINGEN	
	Artikel 30	Thomas DE JONCKHEERE 34
	Artikel 31	Thomas DE JONCKHEERE 34
	Artikel 31 <i>bis</i>	Thomas DE JONCKHEERE 38
	Artikel 31 <i>ter</i>	Thomas DE JONCKHEERE 40
	Artikel 32	Thomas DE JONCKHEERE 42
	Artikel 33	Thomas DE JONCKHEERE 45
	Artikel 33 <i>bis</i>	Thomas DE JONCKHEERE 46
	Artikel 33 <i>ter</i>	Thomas DE JONCKHEERE 47

G.	PENSIOENEN, RENTEN EN ALS ZODANIG GELDENDE TOELAGEN	
	Artikel 34	Thomas DE JONCKHEERE 49
	Artikel 35	Thomas DE JONCKHEERE 57
H.	RAMING VAN ANDERS DAN IN GELD VERKREGEN INKOMSTEN	
	Artikel 36	Thomas DE JONCKHEERE 57
I.	INKOMSTEN VAN ONROERENDE EN ROERENDE GOEDEREN MET BEROEPSKARAKTER	
	Artikel 37	Thomas DE JONCKHEERE 61
J.	DIVERSE INKOMSTEN MET BEROEPSKARAKTER	
	Artikel 37 <i>bis</i>	Thomas DE JONCKHEERE 62

ONDERAFDELING 2. – VRIJGESTELDE INKOMSTEN

A.	SOCIALE EN CULTURELE VRIJSTELLINGEN	
	Artikel 38	Thomas DE JONCKHEERE 65
	Artikel 38/1	Thomas DE JONCKHEERE 81
B.	VRIJGESTELDE PENSIOENEN, RENTEN, KAPITALEN, SPAARTEGOEDEN EN AFKOOPTWAARDEN	
	Artikel 39	Eva VAN DAMME 84
	Artikel 40	Eva VAN DAMME 89
C.	MEERWAARDEN	
	Artikel 41	Eva VAN DAMME 90
	Artikel 42	Eva VAN DAMME 101
	Artikel 43	Eva VAN DAMME 103
	Artikel 44	Eva VAN DAMME 105
	Artikel 44 <i>bis</i>	Eva VAN DAMME 110
	Artikel 44 <i>ter</i>	Eva VAN DAMME 113
	Artikel 45	Eva VAN DAMME 116
	Artikel 46	Eva VAN DAMME 121
	Artikel 47	Eva VAN DAMME 128
D.	VRIJGESTELDE WAARDEVERMINDERINGEN EN VOORZIENINGEN	
	Artikel 48	Eva VAN DAMME 134
E.	WINST VOORTVLOEIEND UIT DE HOMOLOGATIE VAN EEN REORGANISATIEPLAN EN UIT DE VASTSTELLING VAN EEN MINNELIJK AKKOORD	
	Artikel 48/1	Eva VAN DAMME 138

ONDERAFDELING 3. – VASTSTELLING VAN HET NETTO-INKOMEN

A. BEROEPSKOSTEN

Artikel 49	Michiel CASSIERS.....	139
Artikel 50	Michiel CASSIERS.....	162
Artikel 51	Michiel CASSIERS.....	167
Artikel 52	Méhdi ZAGHEDEN	171
Artikel 52 <i>bis</i>	Méhdi ZAGHEDEN	187
Artikel 52 <i>ter</i>	Méhdi ZAGHEDEN	189
Artikel 53	Méhdi ZAGHEDEN	190
Artikel 54	Méhdi ZAGHEDEN	206
Artikel 55	Méhdi ZAGHEDEN	207
Artikel 56	Méhdi ZAGHEDEN	211
Artikel 57	Méhdi ZAGHEDEN	214
Artikel 58	217
Artikel 59	Méhdi ZAGHEDEN	217
Artikel 60	Philippe BIELEN.....	221
Artikel 61	Philippe BIELEN.....	224
Artikel 62	Philippe BIELEN.....	236
Artikel 63	Philippe BIELEN.....	237
Artikel 63/1	238
Artikel 64	Philippe BIELEN.....	238
Artikel 64 <i>bis</i>	Philippe BIELEN.....	241
Artikel 64 <i>ter</i>	Ward WILLEMS.....	242
Artikel 65	Esther EVERAERT.....	248
Artikel 66	Esther EVERAERT.....	250
Artikel 66 <i>bis</i>	Esther EVERAERT.....	262

B. ECONOMISCHE VRIJSTELLINGEN

1° UITVOER – INTEGRALE KWALITEITSZORG

Artikel 67	Ward WILLEMS.....	266
------------	-------------------	-----

1°*BIS* STAGE IN DE ONDERNEMING

Artikel 67 <i>bis</i>	Ward WILLEMS.....	269
-----------------------	-------------------	-----

1°*TER* BIJKOMEND PERSONEEL

Artikel 67 <i>ter</i>	Ward WILLEMS.....	271
-----------------------	-------------------	-----

1°*QUATER* SOCIAAL PASSIEF INGEVOLGE HET EENHEIDSTATUUT

Artikel 67 <i>quater</i>	Ward WILLEMS.....	278
--------------------------	-------------------	-----

1°*QUINQUIES* COMPENSATIEVERGOEDINGEN

Artikel 67 <i>quinquies</i>	Ward WILLEMS.....	283
-----------------------------	-------------------	-----

1°SEXIES VRIJSTELLING VOOR TOEKOMSTIGE VERLIEZEN		
Artikel 67 <i>sexies</i>	Philippe BIELEN	287
2° INVESTERINGSaftREK		
Artikel 68	Méhdi ZAGHEDEN	290
Artikel 69	Méhdi ZAGHEDEN	292
Artikel 70	Méhdi ZAGHEDEN	299
Artikel 71	Méhdi ZAGHEDEN	301
Artikel 72	Méhdi ZAGHEDEN	301
Artikel 73	Méhdi ZAGHEDEN	303
Artikel 74	Méhdi ZAGHEDEN	303
Artikel 75	Méhdi ZAGHEDEN	304
Artikel 76	Méhdi ZAGHEDEN	307
Artikel 77	Méhdi ZAGHEDEN	308
C. BEROEPSVERLIEZEN		
Artikel 78	Méhdi ZAGHEDEN	309
Artikel 79	Méhdi ZAGHEDEN	316
Artikel 80	Méhdi ZAGHEDEN	321
KONINKLIJK BESLUIT WETBOEK VAN DE INKOMSTENBELAS- TINGEN 1992 – ARTIKEL 6 T.E.M. 49TER		
		325
KONINKLIJK BESLUIT 22 AUGUSTUS 2020 TOT UITVOERING VAN ARTIKEL 67SEXIES, § 2, VAN HET WETBOEK VAN DE INKOMSTENBELASTINGEN 1992		
		357